

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА

На основу члана 14. став 1. Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 22/00) и члана 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 10/04) издаје се

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2004. ГОДИНУ И
ПОСТИЗБОРНОГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА
САВЕЗА НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА –СНСД- МИЛОРАД ДОДИК

Број: 09-07-6-229-2/06

Сарајево, 17. мај 2006. године

САДРЖАЈ:

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1.УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	5
5.1. НАЛАЗИ	5
5.2. ПРЕПОРУКЕ.....	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансијског пословања у Централној изборној комисији Босне и Херцеговине извршила је ревизију финансијских извјештаја политичке странке **Савеза независних социјалдемократа – СНСД - Милорад Додик** и то: годишњег финансијског извјештаја за 2004. годину и финансијског извјештаја од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата општинских избора одржаних у октобру 2004. године. Ревизија је испитивала примјену Закона о финансирању политичких странака партија и примјену члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине, од стране СНСД.

- 1.1. Руководство странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање у складу са законима и прописима и успостављање ефикасног система интерних контрола.
Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.
- 1.2. Ревизију смо обавили у складу са ревизијским стандардима. Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин да прикупимо довољно доказа који нам, у разумној мјери, пружају гаранције да је странка поступала у складу са Законом о финансирању политичких странака.
- 1.3. Ревизија је на основу узорака испитивала значајне трансакције које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја и поступање у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Утврдили смо да политичка странка Савез независних социјалдемократа – СНСД - Милорад Додик, у извјештајном периоду није поступила у складу са одредбама члана 6., члана 5. став 1. члана 8. став.1, и члана 11. став 1. и 3. Закона о финансирању политичких странака.

Према нашем мишљењу, осим наведеног, ревидирани финансијски извјештаји указују да је странка Савез независних социјалдемократа – СНСД - Милорад Додик у 2004. години поступала у складу са Законом о финансирању политичких странака и чланом 15.10 Изборног закона БиХ.

1. УВОД

Служба за ревизију финансијског пословања у Централној изборној комисији БиХ је извршила ревизију финансијских извјештаја политичке странке Савеза независних социјалдемократа – СНСД - Милорад Додик (у даљем тексту СНСД)

- годишњег финансијског извјештаја за 2004. годину и
- финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата општинских избора одржаних у октобру 2004. године.

Ревизија је предузета у складу са чланом 14. став 1. Закона о финансирању политичких странака и чланом 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Због чињенице да се ревизија обавља провјерама на бази узорка и да постоје ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја СНСД је исказао приходе чија структура је дата у следећој табели:

Ред.бр.	Врста прихода	Износ у КМ	Учешће у Ук.прих. %
1	Чланарина	5.820,00	0,44 %
2	Прилози физичких лица	98.062,57	7,36 %
3	Прилози правних лица	26.650,00	2,00 %
4	Приходи од имовине	0,00	0,00%
5	Приходи од пр.лица	0,00	0,00%
6	Приходи од поклона	100,00	0,01 %
7	Приходи из буџета	1.137.004,88	85,28 %
	- Буџет РС	563.989,32	49,61 %
	- Буџет ФБиХ	69.496,00	6,11 %
	- Општине	503.519,56	44,28 %
8	Остали приходи	65.580,27	4,92 %
	Укупни приходи:	1.333.217,72	100,00

У годишњем финансијском извјештају СНСД исказани су укупни расходи у износу од 1.332.930,31 КМ

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Савез независних социјалдемократа – СНСД- Милорад Додик. Скраћени назив странке је СНСД.

Странка је основана 2002. године. Уписана је у Регистар Основног суда Бања Лука, Рјешењем бр. Рп-9/02 13.05.2002.године.

Јединствени идентификациони број странке СНСД је 4401617240008, матични број странке је 1955926 и шифра дјелатности 91320.

Сједиште политичке странке СНСД је у Бања Луци , улица Петра Кочића бр.5.

У периоду који је обухваћен ревизијом за заступање странке били су овлаштени: Милорад Додик - председник странке, Велимир Кунић - потпредседник странке, Игор Радојчић - генерални секретар и Сребренка Голић - секретар секретаријата главног одбора странке.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2004. годину била је Божана Лепир.

Организациону структуру странке СНСД у 2004. години су чинили су:

- Главни одбор
- 2 Градска одбора (Бања Лука и Мостар)
- 14 Регионалних одбора
- 80 Општинских одбора¹

3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су годишњи финансијски извјештај СНСД за 2004. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата локалних избора 2004. године и то сљедећих организационих дијелова:

- Главног одбора СНСД Бања Лука (годишњи и постизборни финансијски извјештај);
- Општинског одбора СНСД Лакташи (годишњи финансијски извјештај);
- Општинског одбора СНСД Бијељина (годишњи финансијски извјештај);
- Општинског одбора СНСД Ново Сарајево (годишњи финансијски извјештај).

Циљ ревизије је да ревизору омогући да изрази мишљење о томе да ли је СНСД у извјештајном периоду поступила у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Обим ревизије финансијских извјештаја СНСД обухвата утврђивање усклађености финансијских трансакција политичке странке са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава, са посебним нагласком на приходе из буџета, прилоге физичких и правних лица, приходе од имовине и трошкове изборне кампање.

4. ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија финансијских извјештаја СНСД обавља се први пут.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

- а) На основу обављене ревизије СНСД и изабраних организационих дијелова, утврђено је да је странка кршила одредбе члана 6. Закона о финансирању политичких странака јер није пријавила појединачне прилоге физичких и правних лица чији укупан износ прелази 100,00 КМ.²**

¹ У обрасцу 1-1 који је политичка странка СНСД у склопу финансијских извјештаја за 2004. годину доставила Изборној комисији БиХ евидентирани су само одбори који су имали отворене трансакцијске рачуне. То су: Главни одбор, један регионални одбор (РО Сарајево), два градска одбора (ГО Бања Лука и ГО Мостар) и 62 Општинска одбора, док 18 одбора који нису имали отворене трансакцијске рачуне до 01.07. 2004. нису приказани на обрцу 1-1 територијална структура политичке странке.

СНСД је одлуком председника странке од 01.07.2004. године прешла на систем трезорског пословања. Трансакцијски рачуни организационих дијелова су угашени и од 01.07.2004. године сви приходи и расходи су евидентирани на јединственом жиро-рачуну СНСД број 562-099-00014079-64.

² Ако укупан износ прилога једног правног или физичког лица прелази 100,00 КМ та се уплата мора пријавити, односно унијети у финансијски извјештај у складу са чланом 11. Закона о финансирању политичких странака

- Странка није као прилог физичких лица пријавила накнаде Клуба посланика СНСД. Посланичких накнада у износу од 31.490,00 у корист странке СНСД одрекло се 19 посланика посланичког клуба Народне Скупштине Републике Српске. Средства која припадају посланицима, из буџета Републике Српске, уплаћена су на рачун СНСД број 562-099-00014079-64. У пословним књигама странке ови прилози посланика су исказани као приходи из буџета.
- Главни одбор Странке СНСД је примио прилог из иностранста у износу 7.022,84 КМ од Financial Controller Labour. Странка примљена средства није пријавила као прилог правног лица.
- Странци су у 2004. години отписане и искњижене обавезе према добављачима у износу 26.090,46 КМ. У пословним књигама странка је то исказала као приход од смањења обавеза у оквиру осталих прихода.
Тиме је странка СНСД остварила приход у истом износу, који није пријавила као прилог правних лица.

b) Странка је прекршила одредбе члана 5. став 1. Закона о финансирању политичких странака.³

- Појединачни прилози странци СНСД који су наведени под тачком а) подлијежу лимиту у висини осам просјечних нето плата у једној календарској години (4.040,00 КМ за 2004. годину према подацима Агенције за статистику БиХ).
- Укупни прилози четири посланика Народне скупштине Републике Српске који су дали новчане прилоге странци СНСД и одрекли се посланичких паушала у корист странке, премашили су дозвољени лимит у укупном износу од 1.914,00 КМ.
- Прилози које је странка СНСД остварила на начин да су јој отписане обавезе према добављачима из ранијих година премашили су дозвољени лимит за 8.589,35 КМ и прилог који је странка примила из иностранства, премашио је дозвољени лимит за 2.982,84 КМ.

c) На темељу обављене ревизије изабраних организационих дијелова странке, утврђено је да странка СНСД није поступала по одредбама члана 8. став 1. Закона о финансирању политичких странака, односно да је примала забрањене прилоге.⁴

- Пет општинских одбора СНСД: Брод, Пале, Љубиње, Фоча и Челинац је током 2004. године бесплатно користило пословни простор од којих су четири у власништву општине и један у власништву ентитетског државног органа. Општинском одбору СНСД Добој, Скупштина општине Добој је Закључком донесеним 03.03.2005. године (Службеном гласник РС бр. 1/05) отписала дуговања за кориштење општинских пословних просторија закључно са 31.12.2004. године у износу од 7.391,49 КМ.

³ Укупан износ једнократног прилога правних и физичких лица не смије премашити осам просјечних нето плата према званичним подацима Агенције за статистику Босне И Херцеговине у једној календарској години и не смије се додељивати више од једном годишње

⁴ Државни, ентитетски и кантонални органи, органи општинских и мјесних заједница, јавне институције, јавна предузећа, хуманитарне организације, предузећа која су по својој дјелатности искључиво непрофитна, вјерске заједнице, као и привредна удружења у којима уложени јавни капитал износи најмање 25% не могу да финансирају политичке партије

- У финансијским извјештајима странке СНСД за 36 општинских и регионалних одбора у току 2004. године нису исказани трошкови закупнине и остали режијски трошкови који су везани за кориштење пословних просторија (трошкови електричне енергије, воде, гријања и телефона).
- Ревизијом је утврђено да је 5 одбора (наведених у ставу 1 ове тачке) користило општинске просторије без накнаде.
Овлаштене особе за заступање су за преостале општинске и регионалне одборе којих је укупно 31 дали писмене изјаве да уопште нису користили пословне просторије нити су имали друге трошкове који настају кориштењем пословних просторија.

d) Странка није испоштовала одредбе члана 11. став 1 и став 3 Закона о финансирању политичких странака.⁵

- На обрасцу 1-1 (територијална структура политичке странке) и обрасцу 2 (промет трансакцијских рачуна није исказан трансакцијски рачун Хупо Алпе Адриа банк бр. 552000000066896 . Преко овог рачуна извршена је само једна трансакција у износу 639,03 КМ којом су средства приликом његовог гашења пренесена на трезорски рачун странке.
- Ревизијом је утврђено да приходи исказани на нивоу странке (збирни образац 3) не одговарају збиру прихода остварених по организационим дијеловима нити износима исказаним у пословним књигама (главној књизи) на нивоу странке.⁶
- Приходи од чланарина у обрасцу 3 који је достављен Изборној комисији БиХ исказани су у износу од 5.820,00 КМ, док је у пословним књигама исказан приход од чланарине у износу 12.433,50 КМ.
Странка СНСД нема успостављен регистар чланова странке. Због тога није било могуће утврдити број чланова СНСД, нити износ прихода од чланарина на нивоу цијеле странке.
Извршни одбор СНСД на основу статута странке донио је одлуку о уводјењу и наплаћивању чланарине од свих чланова странке.⁷

⁵ Политичке странке воде евиденцију о свим приходима и расходима. Политичке странке подносе финансијски извјештај у форми коју одобри ЦИК БиХ. Централна изборна комисија БиХ доноси прописе за проводјење одредби којима се ближе утврђују садржај, форма, начин и други детаљи извјештавања

⁶ Утврђено је да приходи исказани на збирном обрасцу 3. ставка 3-а (финансијски прилози физичких лица и чланова политичке странке) не одговарају збиру појединачних образаца 3-а по организационим дијеловима. Приходи од отписаних обавеза странци у износу 26.090,46 КМ и прилог из иностранства у износу 7.022,84 КМ који су требали бити исказани као прилози правних лица на ставци 3-б, у обрасцу 3 су исказани на осталим приходима.

⁷ На основу члана 36, а у складу са члановима 34. и 35. Статута Савеза независних социјалдемократа – СНСД – Милорад Додик, Извршни одбор странке донио је одлуку о уводјењу и наплаћивању чланарине за све чланове странке, која је ступила на снагу 01.12.1999.године. Према наведеној одлуци чланарина ће се плаћати 1 КМ мјесечно.

- Обрасци трошкова (4-1; 4-2 и 4-3) нису попуњени у складу са чл. 20., 21. и 22. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 5. Правилника о финансијским извјештајима субјеката који учествују на изборима.⁸

ТРОШКОВИ ПРЕДИЗБОРНЕ КАМПАЊЕ

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ политичка странка не смије за потребе изборне кампање потрошити више од једне (1) КМ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је обајавила Централна изборна комисија БиХ.

Према подацима Централне изборне комисије БиХ о регистрованом броју бирача, политичка странка СНСД је могла да потроши 1.235.774,00 КМ.

На основу контроле финансијских извјештаја СНСД за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата избора проведених у 2004. год. утврђено је да је странка СНСД поступила у складу са чланом 15.10 Изборног закона БиХ, односно потрошила је у сврху изборне кампање 430.609,41 КМ.

5.2. ПРЕПОРУКЕ :

На основу уочених недостатака политичкој странци СНСД се препоручује:

- да своје финансирање усклади са одредбама члана 5. став 1., члана 6. став 1., члана 8., члан 11. став 1., и став 3. Закона о финансирању политичких странака;

- да се прилози из иностранства посебно евидентирају у оквиру прилога правних и физичких лица према одредбама члана 3. став 1. Закона о финансирању политичких странака;

- да се уговори о кориштењу пословних просторија закључују по цијенама које одговарају реалним тржишним цијенама. Разлика у цијени из уговора и реалне тржишне цијене представља прилог политичкој странци;

- да води евиденцију о уплатама из буџета, као и да образац 3.ф. (приходи из буџета) попуњавају у складу са чланом 18. Правилника о годишњим финансијским извјештаја политичких странака;

- да успостави централни регистар чланова странке и уреди систем наплате чланарине;

- да се дефинишу поступци и процедуре интерних контрола везаних за контролу финансирања политичке странке и трошења финансијских средстава странке.

⁸ Трошкови исказани на збирном обрасцу 4 ставке 4-1, 4-2 и 4-3 не одговарају збиру појединачних образаца по организационим дијеловима странке, док трошкови исказани на збирном обрасцу 4 финансијског извјештаја одговарају укупним трошковима исказаним у пословним књигама странке. То указује да није добро извршена класификација трошкова на режијско административне и остале трошкове странке.

Код Главног одбора СНСД набавка опреме у износу 25.769 КМ је исказана на обрасцу 4-3 трошкова финансијског извјештаја, док је у пословним књигама и списку имовине правилно евидентирана као опрема.

Истичемо да смо током обављања ревизије имали добру и коректну сарадњу са особом овлашћеном за финансијске извјештаје у Главном одбору СНСД, те са особама које су тренутно овлаштене за финансијске извјештаје организационих дијелова чији су извјештаји били предмет ревизије.

Хасида Гушић, ревизор

Сања Чабрило, ревизор

Анела Бурцовић - Капић, помоћник ревизора